Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

20. detsember 2017 *

Apellatsioonkaebus – Määrus (EÜ) nr 834/2007 – Mahepõllumajanduslike toodete tootmine ja märgistamine – Määrus (EÜ) n 889/2008 – Rakendusmäärus (EL) nr 1358/2014 – Põhjendatud huvi – Mõiste „isiklik kasu“

Kohtuasjas C-268/16 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 13. mail 2016 esitatud apellatsioonkaebus,

Binca Seafoods GmbH, asukoht München (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* H. Schmidt,

hageja,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Lewis, G. von Rintelen ja K. Walkerová,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud C. Vajda, E. Juhász (ettekandja), K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: M. Bobek,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikku menetlust ja 29. märtsi 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 8. juuni 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Oma apellatsioonkaebuses palub Binca Seafoods GmbH (edaspidi „Binca“) tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. märtsi 2016. aasta kohtumäärus Binca Seafoods *vs.* komisjon (T-94/15, ei avaldata, EU:T:2016:164) (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus“), milles Üldkohus jättis läbi vaatamata apellandi hagi, milles paluti tühistada komisjoni 18. detsembri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1358/2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ)

* Kohtumenetluse keel: saksa.

nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade päritolu, vesiviljeluse kasvatustavade, mahepõllumajandusliku vesiviljeluse loomasööda ja mahepõllumajanduslikus vesiviljeluses kasutada lubatud toodete ja ainetega (ELT 2014, L 365, lk 97) (edaspidi „vaidlustatud määrus“).

Õiguslik raamistik

Alusmäärus

2 Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2007, L 189, lk 1) (edaspidi „alusmäärus“) artiklis 1 on sätestatud:

„1. Käesolev määrus on aluseks mahepõllumajandusliku tootmise säästvale arengule, tagades samal ajal siseturu tõhusa toimimise, ausa konkurentsi ja tarbijate usalduse ning kaitstes tarbijate huve.

Määrusega kehtestatakse ühised eesmärgid ja põhimõtted, mis on aluseks selles sätestatud eeskirjadele järgmistes valdkondades:

a) kõik mahepõllumajanduslike toodete tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapid ning nende kontroll;

[…]

2. Määrust kohaldatakse järgmiste põllumajandustoodete, sh vesiviljelustoodete suhtes, kui neid tooteid viiakse turule või kavatsetakse turule viia:

a) elusloomad või töötlemata põllumajandustooted;

b) töödeldud põllumajandustooted, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks;

c) sööt;

d) vegetatiivne paljundusmaterjal ja külviseemne.

Metsloomade küttimisel saadud tooteid ning kalapüügitooteid ei loeta mahepõllumajanduslikuks toodanguks.

[…]“.

3 Alusmääruse artiklis 2 on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „mahepõllumajanduslik tootmine“ – sellise tootmismeetodi kasutamine, mis on kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega;

[…]

d) „ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab käesoleva määruse nõuete täitmise eest tema kontrollitavas mahepõllumajanduslikus ettevõttes;

[…]“.

4 Alusmääruse artikkel 15, milles on ette nähtud vesiviljelusloomade tootmiseeskirjad, on sõnastatud nii:

„1. Lisaks artiklis 11 sätestatud põllumajandusliku tootmise üldeeskirjadele kohaldatakse vesiviljelusloomade tootmise suhtes järgmisi eeskirju:

a) vesiviljelusloomade päritoluga seotud põhimõtted:
   i) mahepõllumajanduslik vesiviljelus põhineb mahepõllumajanduslikust sugukarjast ja mahepõllumajanduslikest ettevõtetest pärit noorloomade kasvatamisel;
   ii) kui mahepõllumajanduslikust sugukarjast või mahepõllumajanduslikest ettevõtetest pärit noorloomi pole saada, võib ettevõttesse eritingimustel tuua loomi, mida ei ole kasvatatud mahepõllumajanduslikult;

   […]

c) tõuaretusega seotud põhimõtted:

   […]
   iii) sätestatakse sugukarja majandamise, tõuaretuse ja noorloomade tootmise tingimused konkreetsete liikide puhul;

[…]“.

5 Alusmääruse artikkel 38 annab Euroopa Komisjonile õiguse võtta vastu määruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

6 Alusmäärus kehtib selle artikli 42 kohaselt alates 1. jaanuarist 2009.

Rakendusmäärus

7 Komisjoni 5. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse määruse nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT 2008, L 250, lk 1; edaspidi „rakendusmäärus“), kuulub artikli 97 alusel kohaldamisele alates 1. jaanuarist 2009 ja selle esialgse redaktsiooni artikli 1 lõike 2 punkti a kohaselt on määruse kohaldamisalast välja jäetud vesiviljelustooted.

Rakendusmääruse esimene muutmismäärus

8 Komisjoni 5. augusti 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 710/2009 (ELT 2009, L 204, lk 15; edaspidi „rakendusmääruse esimene muutmismäärus“) laiendati rakendusmääruse kohaldamisala mõnedele vesiviljelusloomadele ja rakendusmäärusesse lisati vesiviljelustoodete tootmist käsitlevad erieeskirjad.

9 Rakendusmääruse esimese muutmismäärusega lisati rakendusmääruse II jaotisse peatükk 2a „Vesiviljelusloomade tootmine“. Selle peatüki 2. jakku „Vesiviljelusloomade päritolu“ kuuluvas artiklis 25e on ette nähtud tingimused, mille alusel võib tuua ettevõttesse vesiviljelusloomi, mida ei kasvatatud mahepõllumajanduslikult.

10 Rakendusmääruse esimesest muutmismäärusest tulenevas esialgses redaktsioonis on artiklis 25e sätestatud:

„1. Kui puuduvad mahepõllumajanduslikud vesiviljelusloomad, võib tõuaretuse eesmärgil või geenipopulatsiooni täiustamiseks tuua ettevõttesse loodusest püütud või mittemahepõllumajanduslikke vesiviljelusloomi. Selliseid loomi tuleb kasvatada mahepõllumajanduslikult vähemalt kolme kuu jooksul enne nende kasutamist tõuaretuse eesmärgil.

2. Mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvorme võib tuua ettevõttesse edasikasvatuse otstarbel või juhul, kui mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormid ei ole kättesaadavad. Neid tuleb aga vähemalt tootmistsükli viimase kahe kolmandiku jooksul kasvatada mahepõllumajanduslikult.

3. Kasvandusse toodud mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide suurim osakaal on 80% 2011. aasta 31. detsembriks, 50% 2013. aasta 31. detsembriks ja 0% 2015. aasta 31. detsembriks.

4. Looduslike vesiviljelusloomade noorvorme kogutakse edasikasvatuse otstarbel vaid järgmistel juhtudel:

a) kala- või koorikloomavastsete ning noorkalade või noorte koorikloomade loomulik sissevool tiikide, hoidlate ja muude kasvatusrajatiste täitmise ajal;

b) Euroopa klaasangerjas, tingimusel et asjaomase asukoha puhul kasutatakse angerjate majandamise heakskiidetud kava ning et angerjate kunstliku paljundamise küsimus on veel lahendamata.“

11 Rakendusmääruse esimese muutmismäärusega lisati rakendusmääruse II jaotise peatükki 2a 4. jakku („Tõuaretus“) artikkel 25i „Hormoonide keelamine“, milles on sätestatud:

„Hormoonide ja nende derivaatide kasutamine on keelatud.“

12 Artikkel 25k „Lihatoiduliste vesiviljelusloomade sööta käsitlevad erieeskirjad“ (mis lisati rakendusmäärusesse rakendusmääruse esimese muutmismäärusega) redaktsioonis, mille nägi ette komisjoni 14. juuni 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 505/2012, millega muudetakse ja parandatakse määrust nr 889/2008 (ELT 2012, L 154, lk 12), on sõnastatud järgmiselt:

„1. Lihatoiduliste vesiviljelusloomade sööt koosneb eelkõige järgmistest elementidest:

a) vesiviljelusest pärit mahepõllumajanduslikud söödatooted;

b) mahepõllumajandusliku vesiviljeluse jääkidest saadud kalajahu ja kalaõli;

c) kalajahu, kalaõli ja kaladest pärinevad koostisosad, mis on saadud säästva kalanduse raames inimtoiduks püütud kalade jääkidest;

d) mahepõllumajanduslikud taimsed ja loomsed söödamaterjalid.

[…]

3. Sööt võib sisaldada mahepõllumajanduslikke taimseid saadusi kuni 60% ulatuses.

4. Peamiselt mahepõllumajanduslikest allikatest (nt koorikloomade koorikust) saadud astaksantiini võib kasutada lõhe ja forelli söödakoguses nende füsioloogiliste vajaduste piires. Kui mahepõllumajanduslikud allikad puuduvad, võib kasutada astaksantiini looduslikke allikaid (näit. Phaffia pärm).“

13 Rakendusmääruse esimese muutmismääruse artikli 2 kohaselt kohaldatakse seda määrust alates 1. juulist 2010.

14 Rakendusmääruse esimese muutmismäärusega lisati rakendusmääruse artiklisse 95 järgmine lõige:

„11. Pädev asutus võib enne käesoleva määruse jõustumist lubada käsitada kuni 1. juulini 2013 jätkuvalt mahepõllumajanduslikena neid merevetikate ja vesiviljelusloomade tootmisüksusi, mis on asutatud ja toodavad vastavalt siseriiklikult heakskiidetud mahetootmiseeskirjadele, kuni üksused kohanduvad käesoleva määruse eeskirjadega, tingimusel et vett ei ole asjatult reostatud mahepõllumajanduses lubamatute ainetega. Kõnealuse meetmega hõlmatud ettevõtjad teavitavad pädevat asutust asjaomastest rajatistest, kalatiikidest, sumpadest või merevetikate partiidest.“

15 Rakendusmääruse esimese muutmismääruse artikli 2 lõike 3 viimases lõigus on sätestatud:

„Käesoleva määruse võib liikmesriikide asjakohaste, nõuetekohaselt põhjendatud ettepanekute alusel läbi vaadata, pidades silmas eesmärki muuta käesolevat määrust alates 1. juulist 2013.“

Rakendusmääruse teine muutmismäärus

16 Komisjoni 24. oktoobri 2013. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1030/2013 (ELT 2013, L 283, lk 15; edaspidi „rakendusmääruse teine muutmismäärus“) asendati üleminekuperioodi (mille jooksul ei tohtinud rakendusmääruse esimest muutmismäärust muuta) lõppkuupäev, mis rakendusmääruse artikli 95 lõike 11 kohaselt oli kindlaks määratud 1. juuliks 2013, 1. jaanuariga 2015.

Rakendusmääruse kolmas muutmismäärus

17 Komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1364/2013, millega muudetakse [rakendus]määrust […] seoses mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide ja mittemahepõllumajanduslike kahepoolmeliste karploomade vastsete kasutamisega mahepõllumajanduslikus vesiviljeluses (ELT 2013, L 343, lk 29; edaspidi „rakendusmääruse kolmas muutmismäärus), muudeti rakendusmääruse artikli 25e lõiget 3.

18 Ajavahemikku, mil kasvandusse toodavate mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide suurim osakaal võib olla 50%, pikendati 2014. aasta 31. detsembrini.

19 Kuupäeva, mil suurim osakaal võib olla 0% ja milleks oli kindlaks määratud 31. detsember 2015, ei muudetud.

Vaidlustatud määrus

20 Vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 1 asendati rakendusmääruse artikli 25e lõige 4 järgmise sõnastusega:

„4. Looduslike vesiviljelusloomade noorvorme kogutakse edasikasvatuse otstarbel vaid järgmistel juhtudel:

a) kala- või koorikloomavastsete ning noorkalade või noorte koorikloomade loomulik sissevool tiikide, hoidlate ja muude kasvatusrajatiste täitmise ajal;

b) Euroopa klaasangerjas, tingimusel et asjaomase asukoha puhul kasutatakse angerjate majandamise heakskiidetud kava ning et angerjate kunstliku paljundamise küsimus on veel lahendamata;

c) looduslike maimude, välja arvatud euroopa angerja maimud, kogumine edasikasvatamiseks tavapärases ekstensiivses vesiviljeluses märgaladel, näiteks riimveetiikides, loodete aladel ning tammide ja kallastega eraldatud rannikulaguunides, tingimusel, et:
   i) ümberasustamine on kooskõlas kõnealuste kalavarude haldamise eest vastutavate asutuste poolt heaks kiidetud haldusmeetmetega, et tagada asjaomaste liikide jätkusuutlik kasutamine, ja
   ii) kalu söödetakse üksnes looduses leiduva söödaga.“

21 Kõnealuse määruse põhjendustes 3 ja 4 on rakendusmääruse artikli 25e lõikesse 4 sisse viidud lisandusi põhjendatud nii:

„(3) [Alus]määruse […] artikli 15 lõike 1 punkti a alapunkti ii alusel võib ettevõttesse eritingimustel tuua loomi, mida ei ole kasvatatud mahepõllumajanduslikult, kui mahepõllumajanduslikust sugukarjast või mahepõllumajanduslikest ettevõtetest pärit noorloomi pole saada. [Rakendus]määruses […] on sätestatud konkreetsed piirangud seoses loodusest püütud vesiviljelusloomadega, sealhulgas vesiviljelusloomade noorvormide püüdmisega. Mõned traditsioonilised ekstensiivse kalakasvatuse tavad, mida viljeletakse märgaladel, nagu riimveetiikides, loodete aladel ja põhiveekogust tammide ja kallastega eraldatud rannikulaguunides, on eksisteerinud sajandeid ning on väärtuslikud kultuuripärandi, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja kohalike kogukondade majanduse seisukohast. Teatud tingimustel ei mõjuta need tavad asjaomaste liikide kalavarude seisukorda.

(4) Seega loetakse nende traditsiooniliste vesiviljelustavade puhul maimude püüdmist loodusest edasikasvatamise otstarbel mahepõllumajandusliku vesiviljeluse eesmärkide, kriteeriumide ja põhimõtetega kokkusobivaks, tingimusel, et rakendatakse kõnealuste kalavarude haldamise eest vastutava asjaomase asutuse poolt heaks kiidetud haldusmeetmeid, et tagada kõnealuste liikide säästev kasutamine, ümberasustamine on nende meetmetega vastavuses ja kalu söödetakse üksnes looduslikus keskkonnas esineva söödaga.“

22 Vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 3 täiendati rakendusmääruse artikli 25k lõiget 1 selliselt:

„e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu [11. detsembri 2013. aasta] määruses (EL) nr 1380/2013 [ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT 2013, L 354, lk 22)] sätestatud põhimõtetega kooskõlas pädeva asutuse poolt tunnustatud kava kohaselt jätkusuutlikuks tunnistatud püügipiirkondadest püütud tervest kalast valmistatud söödatooted.“

23 Vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 5 lisati rakendusmääruse artiklisse 25k uus lõige, mis on sõnastatud nii:

„5. Lõhelaste söödaratsioonis võib kasutada kääritamise teel saadud histidiini, kui lõikes 1 loetletud allikatest ei saada piisavalt suurt histidiinikogust kõnealuste kalade toitumisvajaduste rahuldamiseks, ning et vältida katarakti tekkimist.“

Vaidluse taust

24 Binca on Saksa õiguse alusel asutatud ja mahepõllumajanduslikuna sertifitseeritud äriühing, kes impordib Saksamaale Vietnami vesiviljelusfarmis „Binca Organic Farm“ mahepõllumajandusliku vesiviljeluse käigus toodetud kala nimega „pangaasius“; seejärel müüb ta kala edasi Saksamaal, Austrias ja Skandinaaviamaades asuvatele äripartneritele.

25 Binca ostab külmutatud pangaasiust Vietnamis asutatud ja börsil noteeritud ettevõtja kaudu (edaspidi „vahendaja“), kes samuti on sertifitseeritud mahepõllumajanduslikuna ning kes töötleb ja külmutab vesiviljeluse käigus toodetud kala; seejärel esitab vahendaja kui eksportija Bincale tarnitud toote eest arve.

26 Binca ostab kalasööda ise, toimetab selle vahendajale ja arvestab vastava summa vahendajale makstavast ostuhinnast maha.

27 Binca kirjutas 2014. aasta septembris komisjonile ja tegi ettepaneku rakendusmääruse muutmiseks; eelkõige pani ta ette, et muudetaks rakendusmääruse artikli 25e lõiget 3 (rakendusmääruse kolmanda muutmismääruse redaktsioonis) pikendades mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide ettevõtetesse toomise võimalust kuni aastani 2021.

28 Komisjon teavitas 2014. aasta 15. oktoobri kirjas Bincat, et rakendusmääruse muutmise menetlus käib ning liikmesriikide ja huvitatud isikute seisukohad võetakse arvesse.

29 Vaidlustatud määrus võeti vastu 18. detsembril 2014.

30 Binca esitas ELTL artikli 265 alusel 18. veebruari 2015. aasta kirjas komisjonile taotluse pikendada rakendusmääruse artikli 95 lõikes 11 ette nähtud üleminekuperioodi Vietnamist pärit pangaasiuse suhtes 1. jaanuarini 2018.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

31 Binca esitas 19. veebruaril 2015 Üldkohtu kantseleisse vaidlustatud määruse peale tühistamishagi. Ta väitis, et teda on diskrimineeritud, sest komisjon nägi vaidlustatud määruses ette üleminekumeetmed ja konkreetsed erandid üksnes muudele mahepõllumajanduslikele vesiviljelustele, aga mitte talle. Kõnealune määrus tõi seega kasu tema konkurentidele, aga selles ei nähtud ette ühtegi üleminekumeedet ega erandit, millest oleks kasu saanud Binca. Binca väitel puudutasid niisugused üleminekumeetmed ja erandid eelkõige noorvormide päritolu.

32 Binca väitis, et teistel ettevõtjatel oli võimalik jätkata märgise „öko“ kasutamist teatud tingimustel, mida talle samas ei pakutud. Siinkohal viitas Binca hagiavalduses konkreetselt sellele, et kalade tootmist ühelt poolt Mekongi deltas (Vietnam) ja teiselt poolt Euroopa riimveealades koheldakse ebavõrdselt.

33 Üldkohtu kantseleisse 21. mail 2015 eraldi esitatud dokumendiga esitas komisjon Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväite.

34 Vaidlustatud kohtumääruses asus Üldkohus seisukohale, et kuna Bincal puudus põhjendatud huvi vaidlustatud määruse vastu tühistamishagi esitamiseks, on tema hagi vastuvõetamatu.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

35 Oma apellatsioonkaebuses palub Binca Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtumäärus, ja

– tühistada vaidlustatud määrus.

36 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja

– mõista kohtukulud välja Bincalt.

Apellatsioonkaebus

37 Apellatsioonkaebuses esitab Binca sisuliselt viis väidet: esimese väite kohaselt on jäetud arvesse võtmata konkurentsi kaitse kohta esitatud argumendid ja jäetud tuvastamata võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine; teise väite kohaselt on rikutud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile; kolmanda väite kohaselt on rikutud õigust õiglasele kohtupidamisele ja põhjendamiskohustust; neljanda väite kohaselt on rikutud õigust asja arutamisele avalikul kohtuistungil ning viiendaks on rikutud ettevõtlusvabadust.

Poolte argumendid

38 Esimeses väites heidab Binca Üldkohtule ette, et hagi hindamise käigus Üldkohtus kvalifitseeriti hagi ekslikult ümber. Binca heitis enda sõnul ette diskrimineerimist võrreldes konkurentidega, kes võivad üleminekuperioodi meelevaldse ja valikulise pikendamise tõttu säilitada märgist „öko“, kuid Üldkohus käsitas hagi nii, nagu oleks see esitatud eesmärgiga nõuda üksnes üleminekuperioodi pikendamist.

39 Komisjon väidab, et vaidlustatud kohtumääruse põhjenduste keskmes oli õigusega küsimus, kas Bincal oli huvi nõuda vaidlustatud määruse tühistamist, selleks et ta saaks edaspidigi turustada pangaasiust märgisega „öko“, sest Binca hagiavalduses oli hagi eesmärgina märgitud otsesõnu rakendusmääruse artikli 95 lõikes 11 ette nähtud üleminekuperioodi pikendamine. Selle eesmärgi poole püüdles Binca ka vaidlustatud kohtumääruses mainitud kohtuväliste pingutustega.

40 Komisjon leiab, et Binca ei ole vaidlustatud määruse adressaatidega sarnases konkurentsiolukorras, sest selle määruse adressaatideks on vesiviljelusfarme pidavad ettevõtjad, aga Binca tegevuseks on pangaasiuse kui mahepõllumajandusliku toote importimine.

41 Komisjon lisab, et Binca ei ole esitanud ühtegi veenvat tõendit, mis põhjendaks, et tema ja mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade muude tootjate vahel on konkurents. Järelikult ei ole Üldkohus rikkunud õigusnormi, kui ta ei analüüsinud üksikasjalikumalt Binca argumente, mis olid seotud konkurentsi kaitsega.

Euroopa Kohtu hinnang

42 Esmalt tuleb tõdeda, et Üldkohus käsitas talle esitatud hagi selle vastuvõetavuse hindamisel nii, nagu oleks selle eesmärk üksnes rakendusmääruse artikli 95 lõikes 11 ette nähtud üleminekuperioodi pikendamine Binca kasuks. Kuna vaidlustatud määrusega seda üleminekuperioodi ei muudetud, asus Üldkohus vaidlustatud kohtumääruses seisukohale, et vaidlustatud määruse tühistamine ei muudaks midagi kohaldatavas õigusraamistikus. Ilma ülejäänud hagi vastuvõetavuse tingimusi hindamata jõudis Üldkohus seega vaidlustatud kohtumääruse punktis 73 järeldusele, et Bincal puudub põhjendatud huvi vaidlustatud määruse tühistamiseks ja et seega on tema hagi vastuvõetamatu.

43 Apellatsioonkaebuses väidab Binca, et Üldkohus oleks tema hagi vastuvõetavust hinnates pidanud tuvastama, et tema hagis heidetakse ette ebavõrdset kohtlemist, mis tekkis vaidlustatud määruse kehtestamisega, ja et selle määruse kohaldamisega kaasnes konkurentsi moonutamine.

44 Tuleb meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale on füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi vastuvõetav üksnes siis, kui hagejal on vaidlustatud akti tühistamiseks huvi. Selline huvi eeldab, et selle akti tühistamine võib iseenesest tekitada õiguslikke tagajärgi ja et hagi tulemusel võib selle esitanud isik saada mingit kasu (kohtuotsused, 4.6.2015, Andechser Molkerei

Scheitz *vs*. komisjon, C-682/13 P, ei avaldata, EU:C:2015:356, punkt 25; 17.9.2015, Mory jt *vs*. komisjon, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 55, ning kohtumäärus, 6.4.2017, Proforec *vs*. komisjon, C-176/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:290, punkt 32).

45 Kohtupraktikast nähtub samuti, et hageja peab oma põhjendatud huvi esinemist tõendama ning see on põhiline ja esmane tingimus iga kohtule esitatud hagi puhul (vt selle kohta kohtuotsus, 17.9.2015, Mory jt *vs*. komisjon, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 58). Et füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi oleks vastuvõetav, on eelkõige vaja, et hageja põhjendaks veenvalt, miks on ta huvitatud selle akti tühistamisest (kohtuotsus, 4.6.2015, Andechser Molkerei Scheitz *vs*. komisjon, C-682/13 P, ei avaldata, EU:C:2015:356, punktid 26–28, ning kohtumäärus, 6.4.2017, Proforec *vs*. komisjon, C-176/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:290, punktid 33 ja 34).

46 Käesoleval juhul nähtub vaidlustatud kohtumääruse punktidest 60 ja 62, et Binca väitis Üldkohus, et vaidlustatud määrus võimaldab teatud osal tema konkurentidest – aga mitte temal – jätkata oma toodete turustamist märgisega „öko“, ja et seetõttu, et ta ei saa müüa pangaasiust märgisega „öko“, muudavad tarbijad oma kalavalikut ja valivad teisi mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalaliike. Binca väitis seega, et kui vaidlustatud määrus tühistataks, saaks ta säilitada oma kliendid, sest tema konkurentidel ei oleks enam lubatud kasutada märgist „öko“.

47 Samuti nähtub vaidlustatud kohtumääruse punktist 70, et Binca väitis Üldkohtus, et ta peab võimalikuks, et ta saavutab oma tühistamishagiga õiglased ja võrdsed tingimused enda ja mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade muude tootjate vahel, nii et nad ei saaks enam – nagu temagi – kasutada turul märgist „öko“.

48 Sellest tuleneb, et Binca väitis Üldkohtus, et tal on huvi nõuda vaidlustatud määruse tühistamist, sest seeläbi saab kõrvaldada ebavõrdse kohtlemise, mille viimati nimetatud määrus on tekitanud tema ja mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade muude tootjate vahel, ning ta ei nõua tühistamist üksnes seetõttu, et vaidlustatud määrusega ei pikendatud rakendusmääruse artikli 95 lõikes 11 ette nähtud üleminekuperioodi.

49 Nagu nähtub vaidlustatud kohtumääruse punktist 69, nõustus Binca pealegi Üldkohtus sellega, et ta ei saa oma hagi alusel kasu saada rakendusmääruse artikli 95 lõikes 11 (rakendusmääruse teise muutmismääruse redaktsioonis) ette nähtud üleminekuperioodi pikendamisest; seejuures väitis ta aga, et on võimalik lõpetada tema diskrimineerimine, keelates mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade muudel tootjatel märgise „öko“ kasutamine.

50 Selles olukorras on Üldkohus rikkunud õigusnormi, sest ta asus ekslikult seisukohale, et Binca soovis Üldkohtule esitatud hagiga vaidlustatud määruse tühistamist üksnes seetõttu, et vaidlustatud määrusega ei pikendatud üleminekuperioodi, ning sellega kaasnes hagi ekslik ümberkvalifitseerimine.

51 Järelikult tuleb vaidlustatud kohtumäärus tühistada, ilma et oleks vaja käsitleda Binca muid väiteid.

Hagimenetlus Üldkohtus

52 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab.

53 Käesolevas kohtuasjas on Euroopa Kohtul kogu vajalik teave, et teha lõplik otsus selle kohta, kas Bincal on põhjendatud huvi.

54 Kõigepealt tuleb siinkohal rõhutada, et Binca märkis oma hagiavalduses, et vaidlustatud määrus tuleb tühistada seetõttu, et selles koheldakse meelevaldselt erinevaid mahepõllumajanduslikke vesiviljelusi ebavõrdselt, ning et tühistamine võimaldaks diskrimineerimise lõpetada ja sundida komisjoni tegema

üleminekumeetmete kohta mittediskrimineeriva otsuse. Hagiavalduses täpsustas Binca noorvormide päritoluga seoses, et muudatuse alusel, mis viidi rakendusmääruse artikli 25e lõikesse 4 sisse vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 1, koheldakse ebavõrdselt ühelt poolt Mekongi deltas ja teiselt poolt Euroopa riimveealades praktiseeritavat vesiviljelust.

55 Seisukohtades, mille Binca esitas komisjoni poolt Üldkohtus esitatud vastuvõetamatuse vastuväite kohta, märkis ta veelgi konkreetsemalt, et mahepõllumajanduslikult toodetud lõhede ja forellide tootjaid seatakse paremasse olukorda kahe erandiga – esimene erand sisaldub rakendusmääruse artikli 25k lõike 1 punktis e, mis lisati rakendusmäärusesse vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 3, teine erand on ette nähtud rakendusmääruse artikli 25k lõikes 5, mis lisati rakendusmäärusesse vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 5 –, millega lubati kasutada terveid kalu lihatoidulistele loomadele mõeldud loomasöödana või lisada histidiini, et tagada lõhelaste toitumisvajaduste rahuldamine.

56 Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 69–73, ei saa vaidlustatud määruse artikli 1 punktide 3 ja 5 kohta (millega lisatakse rakendusmääruse artikli 25k lõikesse 1 punkt e ning artiklisse 25k lõige 5) esitatud konkreetseid argumente arvestades hinnata, kas Bincal on huvi nõuda vaidlustatud määruse tühistamist – kuna Binca ei olnud neid esitanud esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduses. Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 21 ja Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 44 lõikest 1 (nüüd Üldkohtu 23. aprilli 2015. aasta kodukorra artikkel 76) ilmneb, et esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduses tuleb muu hulgas ära tuua hagi ese ja lühike ülevaade hagi aluseks olevatest asjaoludest.

57 Küsimuse puhul, kas Bincal on põhjendatud huvi nõuda vaidlustatud määruse artikli 1 punkti 1 – millega muudetakse rakendusmääruse artikli 25e lõiget 4 – tühistamist, märgib komisjon seevastu, et kalu pelgalt importiv äriühing Binca ei konkureeri tootjatega, kes on vaidlustatud määruse tõttu väidetavalt soodsamas olukorras, ning et pangaasiuse ja muud liiki kalade, mida Binca sõnul koheldakse vaidlustatud määruse kohaselt soodsamalt, vahel puudub samuti konkurents.

58 Siiski tuleb esiteks märkida – nagu nähtub ka käesoleva kohtuotsuse punktidest 25 ja 26 –, et Binca roll Vietnamist pärit mahepõllumajanduliku pangaasiuse tarneahelas on palju laiem ja keerukam kui importija roll tavaliselt. Kuna mahepõllumajanduslike toodete märgistamise nõuded, mis kehtivad mahepõllumajanduslikele vesiviljelusest pärit toodete importijate suhtes, hõlmavad ka vaidlustatud määrusega tootmisele kehtestatud nõudeid – ja sellega nõustus ka komisjon Euroopa Kohtus toimunud kohtuistungil –, ei saa vähemalt käesolevas kohtuasjas eeldada, et põhjendatud huvi vaidlustatud määruse tühistamise vastu võib olla üksnes kalatootjatel.

59 Teiseks ei ole Euroopa Kohtu ülesanne vastuvõetavuse hindamisel teha lõplikku otsust Binca ja nende kalatootjate vahelise konkurentsisuhte olemasolu kohta, keda vaidlustatud määrusega väidetavalt soodsamasse olukorda seatakse, või ka konkurentsisuhte kohta, mis väidetavalt on mahepõllumajandusliku pangaasiuse ja muude mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade vahel, selleks et teha kindlaks Binca põhjendatud huvi (vt analoogia alusel kohtuotsus, 28.1.1986, Cofaz jt *vs.* komisjon, 169/84, EU:C:1986:42, punkt 28). Käesoleval juhul piisab sellest, kui kontrollida, kas Binca põhjendas veenvalt oma huvi vaidlustatud määruse tühistamise vastu.

60 Sellega seoses ei märkinud Binca Üldkohtus mitte ainult seda, et ta saab kasu sellest, kui tühistatakse vaidlustatud määruse artikli 1 punkt 1, millega muudetakse rakendusmääruse artikli 25e lõiget 4, vaid selgitas ka, mil viisil anti selle vaidlustatud määrusega kehtestatud muudatusega eeliseid teatavatele muudele mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärit kalade tootjatele ja mil moel toob see talle endale kaasa kahjulikke majanduslikke tagajärgi.

61 Oma argumente esitades nimetas Binca ka seda, et Mekongi delta vesiviljeluse eriomaste looduslike tingimuste tõttu ei saa Bincale kuuluv tarneettevõte kasu vaidlustatud määruse artikli 1 punktiga 1 muudetud rakendusmääruse artikli 25e lõike 4 punktist c – erinevalt Euroopa vetes tegutsevatest ettevõtetest.

62 Siinkohal tuleb märkida – nagu nähtub ka kohtujuristi ettepaneku punktist 87 –, et vaidlustatud määruse põhjenduste 3 ja 4 kohaselt on rakendusmääruse artikli 25e lõikes 4 ette nähtud erandite eesmärk võimaldada mahepõllumajandusliku kala jätkuvat tootmist, mis muidu katkeks. Binca poolt soovitud tühistamisega need erandid kaoksid ja teiste tootjate jaoks muutuks raskemaks, kui mitte isegi võimatuks toota teatavat liiki kalu alusmääruse, rakendusmääruse ja rakendusmääruse muutmismääruste tähenduses mahepõllumajanduslikult.

63 Seega tuleb asuda seisukohale, et Binca on piisavalt põhjendanud oma huvi hagi esitamiseks, tuues Üldkohtus veenvalt välja negatiivse mõju, mida tühistamishagis vaidlustatud määruse sätted talle avaldavad, ja kasu, mida ta võib nende sätete tühistamisest saada. Üldkohtus hagi vastuvõetavuse hindamise staadiumis tuleb selle kasu olemasolu tunnistada, sõltumata sellest, kas Üldkohus tema lahendada oleva menetluse lõpus kõnealuse sätte tühistab või mitte.

64 Eelneva alusel tuleb teha järeldus, et Bincal on põhjendatud huvi.

65 Euroopa Kohtul ei ole samas piisavalt teavet, et otsustada komisjoni poolt vastuvõetamatuse vastuväite raames esitatud ülejäänud argumentide ja hagi põhjendatuse üle.

66 Seega tuleb saata kohtuasi Üldkohtusse tagasi ning teha otsus kohtukulude kohta edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. märtsi 2016. aasta määrus Binca Seafoods *vs.* komisjon (T-94/15, ei avaldata, EU:T:2016:164).**

2. **Saata kohtuasi tagasi Euroopa Liidu Üldkohtusse.**

3. **Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.**

Allkirjad